

Formandstale af Per Beck, Landskonference 1 - 2018.

Repræsentanter fra BaptistKirkens ledelse har de sidste tre år besøgt alle menigheder, og selv har jeg de sidste to år haft lejlighed til at deltage i en række menighedsbesøg. Det har været inspirerende at høre om menighedernes liv (og det kan kun blive enkelte eksempler):

Familierne, der sammen oplever at være spejdere og dele oplevelser og livserfaringer. At påskeoptøget gennem byen slutter i baptistkirken med stor lokal deltagelse. At blive indbudt til at være med i fællesspisningen, hvor etniske grupper spiser sammen og en 85-årig kartoffelskræller klarer denne opgave.

At være med til ordinationsgudstjenester i Chin Emanuel Church, Frederikshavn og i Chin Baptist Church, Esbjerg og opleve et stærkt fællesskab udmønte sig, og samles med repræsentanter fra de fleste chinmenigheder i april og opleve et stærkt ønske om at være med i fællesskabet i BaptistKirken på lige vilkår, og have tæt kontakt til BiD gennem besøg fra Ledelsen og Integrationsudvalget. Tak for at få lov til at leve med i menighedernes glæder og udfordringer.

Lovgivningen.

I dette konferenceår har trossamfundene udenfor folkekirken fået en lov, der er en opfyldelse af Grundlovens § 69. Denne har været undervejs siden 1849, så jeg synes det er naturligt at se på forholdet til lovgivningen og det politiske system.

BaptistKirken er sammen med de øvrige trossamfund udenfor folkekirken underlagt trossamfundsloven med virkning fra januar 2018. Loven definerer rettigheder og pligter for anerkendte trossamfund – og betingelserne for at blive anerkendt. Trossamfund, der var anerkendt eller godkendt inden loven trådte i kraft, bevarer status som anerkendt trossamfund, indtil man evt. måtte frasige sig anerkendelsen eller anerkendelsen trækkes tilbage af statsmagten. Denne lovgivning - sammen med imanlovgivningen - regulerer kirkesamfundenes forhold til staten. Lovgivningen stiller krav om:

- 1) medlemstal (over 50 myndige medlemmer for kirkesamfundet, og med statens mulighed for at kunne kontrollere at kravet om medlemstal er opfyldt via medlemslister),
- 2) regnskabsaflæggelse i henhold til årsregnskabsloven og gennemsigtighed i økonomien, herunder offentliggørelse af gaver over 20.000 fra ikke private givere
- 3) regler for skattefradrag for menighedsbidrag
- 4) regler for godkendelse til at foretage vielser
- 5) lovgivning om, hvad religiøse forkyndere må sige eller ikke sige mv.

Vi har altid som baptister haft åbne regnskaber og åbenhed i forvaltningen, men vi kan være usikre på den udmøntning af krav, der følger af lovens implementering.

Her mere end et halvt år efter trossamfundslovens vedtagelse mangler vi bekendtgørelserne til loven – disse er lovet til efteråret! Dette stiller kirkesamfundet og menighederne i en besværlig situation, da der f.eks. kun vil være nogle måneder til at tilpasse regnskabsaflæggelsen for 2018 til bekendtgørelsernes krav. Det er usædvanligt i den statslige administration, at der går så lang tid efter lovens vedtagelse før bekendtgørelserne udsendes. Måske er det et udtryk for de vanskeligheder, det politiske system har, når man vil indføre en lovgivning, der er rettet mod ekstreme grupper, men kommer til at ramme andre.

Ministeriets fortolkning af lovgivningen har nogle finurlige konsekvenser. Blot et eksempel: De af vore præster, der havde permanent vielsesbemyndigelse før 1.4.2017, bevarer denne så længe man er ansat i den menighed, man betjente 31.3.2017. Men hvis man skifter menighedsansættelse, ja så bortfalder bemyndigelsen, og man skal på kursus i dansk demokrati og familieret, selvom den nye menighed er medlem af samme anerkendte trossamfund!

Danske Kirkers Råd, hvor alle kirker, herunder folkekirken, er repræsenteret, vil rejse dette og andre spørgsmål overfor kirkeministeren og presser på for at få en klar og fornuftig administration af lovgivningen. I denne sag -

som i andre - har vi som baptister stor glæde af det økumeniske samarbejde, og vi er jo også så heldige, at Bent Hylleberg dels er formand for *udvalget for trosfrihed og lige vilkår* i DKR, og dels er valgt til forretningsudvalget i DKR efter generalsekretæren trådte ud af forretningsudvalget.

Skal vi som Baptistkirke stadig være anerkendt som trossamfund, med rettigheder og pligter, eller skal vi frasige os anerkendelsen?

Nu skal man jo altid tage et forbehold, når ikke alle detaljer som nævnt er kendte, men ud fra det, vi ved, er det min vurdering, at vi skal bevare status som anerkendt trossamfund og bruge de muligheder, staten giver os til at løse opgaven som kirke. Det har bekræftet mig i denne opfattelse, at flere af vore etniske menigheder har givet udtryk for den betydning, det har at være i et anerkendt kirkesamfund, når det, man kendte fra hjemlandet, var helt andre vilkår.

Denne holdning er naturligvis betinget af, at det ikke fra det politiske system stilles krav til os, som strider mod vores grundlæggende opgave at være kirke og forkynde evangeliet – skulle det nå dertil, er ansvaret overfor evangeliet overordnet alt andet.

Jeg har ikke i denne sammenhæng nævnt persondataloven. Det er bøvlet på en række områder, men det er dels ikke en dansk lovgivning, og dels ikke lovgivning kun rettet mod religiøse organisationer.

Samarbejde og offentlighed

I det kirkelige landskab kan vi glæde os over øget samarbejde på en række fronter. Fra Frikirkenet har man trukket på erfaringer fra BaptistKirken til input i den politiske debat. Vi fornemmer et stærkere samarbejde og forståelse kirkerne imellem i Danske Kirkers Råd. Vi har et særligt samarbejde med Det danske Missionsforbund omkring sommerstævnet og mellem børne- og ungdomsorganisationerne. De to kirkesamfunds ledelser mødes flere gange årligt, og vi har besluttet, at vi i løbet af det kommende år vil formulere et papir om samarbejdsmuligheder og visioner for vores to kirkesamfunds samarbejde med det udgangspunkt, at det er et samarbejde mellem to selvstændige kirkesamfund.

I det seneste nummer af baptist.dk siger generalsekretæren for Danske Kirkers Råd Mads Christoffersen, at den religionsforskrækkelse, vi fornemmer i disse år i det politiske system, skal modsvares ved, at vi som kirker fortæller om det betydningsfulde arbejde, der udføres. Jeg tror, det er en rigtig analyse, og vi må uden falsk beskedenhed fortælle om det arbejde, der udføres i menighederne og i vort kirkesamfund. Det er min erfaring, at det aftvinger respekt, når det bliver kendt, hvordan der samarbejdes med søsterkirkerne i International Mission, hvordan omsorg og fællesskab finder udtryk, og hvordan vore strukturer i f.eks. ungdomsarbejdet, er med til i praksis at præsentere vore nye borgere for anvendt demokrati.

Vi bliver som ledelse nogle gange mødt af forventningen om, at BaptistKirken markerer sig stærkere i den offentlige debat. Udfordringen er, at vi både har tradition for at mene noget som baptister, og samtidig ikke altid mener det samme. Ved et menighedsbesøg, hvor sagen blev rejst, svarede jeg: Ifølge BaptistKirkens regelsæt kan formanden udtale sig på BaptistKirkens vegne, så I mener altså det samme som mig! Menighedsrådet, vi besøgte, mente, at det skulle de lige tænke over...

Vi skal gå midt på vejen, og hverken falde i grøften med at formulere udtalelser om alt muligt, som vore menigheder ikke kan leve med i – eller blive tandløse og uden mening. Ofte kan vi nå langt ved at arbejde sammen om at markere os i vigtige spørgsmål. Et eksempel kunne være protest mod forfølgelse af kristne. Vi kan hver i sær være med til at italesætte protesten i vore lokale og politiske sammenhænge, men rent praktisk vil det være mest effektivt, at vi som kirke på sådanne områder handler i fællesskab gennem EBF, BWA eller gennem internationale økumeniske organisationer, som Kirkernes Verdensråd.

Organisatoriske forhold

Af håndbogens statistik fremgår, at vi er 53 menigheder (i løbet af dagen forventer vi dette vil stige til 54) med ca. 5.200 medlemmer - vi har altså et gennemsnit på lige under 100 medlemmer pr. menighed. Et gennemsnit siger langtfra alt og slet ikke om variationen i størrelsen, der svinger fra 13 til 300. Alene det talmæssige viser, at menighederne har meget forskellige vilkår. Dette understreges, hvis vi kigger på forhold som geografi, aldersfordeling, økonomisk formåen mv. Ser vi i håndbogen menighederne igennem og ser på menigheder, der har ansatte medarbejdere og menigheder, der er vakante, så tyder det på, at et medlemstal på omkring 150 giver mulighed for en fuldtids medarbejder.

Hvordan vil det baptistiske menighedslandskab se ud om 10-20 år? Det ved ingen af os. Vi vil sikkert se nye menigheder opstå. Vi vil sikkert se flere eksempler på menigheder, der fusionerer eller samarbejder tæt bl.a. omkring ansættelse. Vi vil opleve menigheder, der finder deres virke og løser opgaverne uden ansat medarbejder, og vi vil sikkert også opleve menigheder, der ophører med virksomheden på bestemte geografiske lokaliteter. Her må vi aldrig glemme at takke Gud for de, der ved menighedens virke oplevede fællesskabet og kaldet til frelse, selv om det ikke er muligt at fortsætte menighedens virke.

Når de ydre vilkår er meget forskellige, bliver den mulighed, der er for at udøve tjenesten, også meget forskellig. Det er livsbekræftende at være mange. Når der til gudstjenesten er flere pladser, der er optaget, end der er ledige, men hvor der er mange tomme pladser, er det også vigtigt at huske, at hvor tre er samlet i Jesu navn, er han selv til stede som den fjerde, og hvem tør så sige, at det ikke har betydning!

I god baptistisk tradition er det vigtigt, at vi i den enkelte menighed og i fællesskabet i BaptistKirken, spørger hinanden under Helligåndens vejledning, hvordan vi bedst udøver det kald, der blev vores? Hvilke metoder og strukturer fremmer kaldet? Samtidig skal vi give os tid til at lytte og leve med i de følelser, nye strukturer kan betyde. Menighederne må i vores kirkeforståelse finde deres vej, men vi bør lære af og lytte til hinanden, og her kan BaptistKirkens ledelse have en formidrende rolle, som vi håber menighederne vil benytte sig af.

BaptistKirkens ledelse består som bekendt af fem personer samt generalsekretæren. Vi vil gerne, at der i ledelsen er repræsenteret forskelligt køn, forskellig alder, forskellig etnicitet, forskellig geografi, så vi kan få så mange input og erfaringer i samtalen som muligt. Vi har et omfattende udvalgsarbejde som ledelsen også deltager i eller har nær kontakt til. Dette betyder efter min opfattelse, at ledelsen er lige lille nok. Jeg tror, vi kunne sikre en større repræsentation og et bedre arbejdsgrundlag ved at udvide fra fem til syv medlemmer. Dette fordrer naturligvis, at nogen vil stille sig til rådighed for arbejdet, og at vi tilrettelægger ledelsesarbejdet, så det kan varetages også af mennesker med et helt almindeligt fuldtidsjob. Vi har drøftet forslaget i ledelsen, men har været bekymrede for, om pladserne kunne besættes. Hvis vi skal videre af denne vej, kan vi styre arbejdstilrettelæggelsen, men må bede Gud om, at hans kald, også til denne tjeneste, må nå ud. Sidder du med spørgsmål om at tage en sådan opgave op, så kontakt en af os i ledelsen og hør nærmere om tjenestens karakter.

Frem mod Landkonferencen 2019 skal vi revidere fælleserklæringen, der i henhold til vore regler er grundlaget for BaptistKirkens virksomhed. Fra Landskonference 2 i efteråret og frem til og med lederkonferencen i april '19 vil vi på forskellig vis arbejde med indholdet i fælleserklæringen, som så fremlægges på LK1 2019 og dermed bliver vort grundlag for de kommende fem år. Arbejdet og processen skal have frit løb, men det er min klare opfattelse, at fælleserklæringen skal pege på arbejdet både herhjemme og i Internationale sammenhænge. Med vores kirkeforståelse kan vi ikke skille forkyndelse og handling nationalt og internationalt ad. National mission og International mission er hinandens forudsætninger, og tjenesten for næsten kan aldrig begrænses til vore nære sammenhænge. Derfor er det også med stor glæde, at vi senere på Landskonferencen kan præsentere nye medarbejdere i vores Internationale Mission.

Jeg håber meget, at menighederne på forskellig vis vil indgå i samtalerne og arbejdet med at sætte pejlemærkerne i form af fælleserklæringen. Arbejdet har som formål såvel produktet som processen, og dermed styrke samtalen mellem os frem mod fælles mål. Vi kalder det "Kirke på vej".

Nye opgaver.

En ting er at arbejde med de eksisterende strukturer og enheder, men vi skal naturligvis have øjne og ører åbne for, hvor der viser sig nye muligheder. Mission i Danmark udvalget har i sin treårige periode præsenteret forskellige værktøjer for os, og menighederne har i forskelligt omfang taget ideerne til sig. Også her er der muligheder for at forny os i tjenesten, som vi hører mere om senere på Landskonferencen.

Vi arbejder med at finde måder at inspirere til menighedsplantning og gerne i tæt samarbejde med en eller flere af vore menigheder. Vi har bedt Bethelkirken i Aalborg påtage sig en særlig opgave i denne tjeneste.

De – primært unge – der uddanner sig til tjeneste i baptistmenighederne søger forskellige uddannelsessteder og med forskellig vægtning på kompetenceområderne, via universiteterne, Menighedsfakultetet, 3K og også udenlandske uddannelsesinstitutioner. Præster har altid i BaptistKirken haft forskellig baggrund i uddannelsesvalget, men tidligere med seminariet i Tølløse og SALT, var der oftest tale om en fælles baggrund og også præsentation af baptistisk eller frikirkelig teologi. I dag er der ikke tale om denne sidste dimension.

Samtidig er der ikke tvivl om, at de ansatte i menighederne har en særlig rolle i at definere kirkesyn og teologisk forståelse. Det er derfor med glæde, at vi senere på landkonferencen kan orientere om etableringen af et netværk for teologistuderende, og også i denne samtale inspirere at vælge præstetjenesten i vore menigheder. Visionen er videre at skabe et baptistisk studiecenter, eller hvis et frikirkeligt samarbejde rækker til fælles forståelse og fælles økonomi, at skabe et frikirkeligt studiecenter. Alt i alt er det vigtigt, at vi kan styrke sammenhængskraften i vort kirkesamfund.

Det er ligeledes med stor glæde, at vi i samarbejde med Aarhus Baptistmenighed kan præsentere BASIS – en teologisk grunduddannelse, der er tilrettelagt for gudstjenesteledere og prædikanter uden en teologisk uddannelse. Jeg tror som tidligere sagt, at en række af vore menigheder vil skulle løse opgaver uden fast ansat fuldtidsmedarbejder eller i større menigheder have frivillige medarbejdere, der indgår i arbejdet i samspil med ansatte. Disse forskellige funktioner vil kunne styrkes gennem et sådant to-årigt uddannelsesforløb.

Ud over de nævnte tiltag er det vigtigt, at de ansatte i menigheder og kirkesamfundet har mulighed for efteruddannelse. BaptistKirken har forskellige muligheder for at støtte efteruddannelsesforløb – muligheder, der er blevet betydeligt forøget med den store gave til uddannelse af nuværende og kommende medarbejdere, som vi har modtaget fra Nibe menighed.

Vi oplever i den samfundsmæssige debat stadig flere udsagn om mennesker, der kæmper med forskellige problemer. Aldrig har antallet af unge med psykiske problemer, lavt selvværd, stress over at skulle leve op til uopnåelige idealer været større end nu. Jeg tror, udfordringen til os som en del af Guds kirke på det sociale område vil vokse i årene, der kommer – og også denne udfordring må vi være villige til at gribe, ikke nødvendigvis alene, men gerne i samarbejde med andre, hvor vi så kan bidrage med de kompetencer, vi råder over. For hvem mere end den kristne kan med evangeliet sige til et menneske - ungt eller ældre, "du har værdi som du er, for du er elsket af Gud".

Identitet.

Flere undersøgelser – bl.a. fra Center for ungdomsstudier – har vist at danske unge ikke som f.eks. deres muslimske kammerater kan redegøre for, hvad de tror på. Nu gælder det måske ikke os her eller vore unge på samme måde, men det er afgørende, at vi er i stand til at redegøre for, hvad vi tror på, både når det gælder det meget, hvor vi er enige med andre kristne, og når det gælder det særlige kirkelige korrektiv, vi som baptister har at bidrage med i dansk kirkeliv. Jeg tror, vi i en række tilfælde har behov for at hjælpe hinanden til en dybere forståelse af, hvordan vi formidler de kristne grundsandheder – Genopdager de gode Nyheder -og hvordan vi

forklarer, hvad det er, vi som baptister særligt kan bidrage med i forståelsen af det at være kirke. Det er et faktum, at skal vi indgå i en samtale med andre, skal vi have en klar forståelse af, hvad vi selv tror på. Jeg håber, at Teologisk Forum vil hjælpe os videre i denne samtale, sådan som vi nu får dåbsbogen.

Vi har som baptister altid talt for religionsfrihed og den enkeltes ret til at dyrke sin religion på den måde, man finder rigtigt, ligesom vi har krævet denne ret for os selv.

På det hjemlige plan er vi jo ikke udsat for forfølgelser. Selv om vi som nævnt i indledningen kan føle, at politikere ikke har forståelse for religionens betydning og generer os med diverse regler og kontroller.

Den seneste debat om forbud om omskæring er politisk afvist – ikke fordi det er et indgreb i religionsfriheden, men fordi man frygter internationale reaktioner mod Danmark.

Ved et møde i Danske Kirkers Råd om trosfrihed blev den tanke formuleret, at efter et omskæringsforbud med henvisning til barnets ret til at vælge selv, kunne følge et forbud mod at døbe børn, der ikke kan tage stilling.

Så længe 2/3 børnene bliver døbt på forældrenes ønske, sker det nu nok ikke, men skulle det komme så langt i en tænkt situation, må vi som baptister tale imod, at staten ved lov indfører et baptistisk dåbssyn og kæmpe for, at de bandedøbende kirker kan udøve deres religiøse forståelse.

Forskellige men fælles på vejen

Der er spurgt: har vi som baptister sammenhængskraft? Handler vi i fællesskab eller løber vi hver sin vej?

Ved menighedsbesøgene har det været stærkt at opleve, at i alle menigheder – uafhængigt af menighedernes forskellige vilkår – har forståelsen af, at vi er sat her for at forkynde Kristus som frelser i menneskers liv gennemsyret alt. Vi vil samme vej!

At nå mennesker med evangeliet kan have mange udtryksformer, og menighederne vælger i deres praksis forskellige udtryksformer. Her skal vi være villige til at dele erfaringer og ikke grave talenterne ned i jorden.

BaptistKirken kan og bør være formidlende og et mødested for de forskellige måder, evangeliet formidles på, i respekt for hinanden og de vilkår, der blev vores hver især.

Hvis vi besinder os på, hvad det er, vi som kirke og som baptister har at bidrage med i den verden, Gud har sat os til at tjene i, så gør vi os ikke til herre over hinandens tro, men bliver medarbejdere på hinandens glæde.

Tak